

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

ПРОЄКТИВНА ПСИХОДІАГНОСТИКА ТА ОСНОВИ АРТ-ТЕРАПІЇ

Шифр та назва спеціальності
053 Психологія

Інститут
Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма
Психологія

Кафедра
Педагогіки та психології управління
соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна)

Рівень освіти
Магістр
ї

Тип дисципліни
Обов'язкова

Семестр
перший

Мова викладання
Українська,

Викладачі, розробники

Підбуцька Ніна Вікторівна,
Nina.Pidbutska@khpі.edu.ua

Доктор психологічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна НТУ «ХПІ», автор понад 100 наукових та науково-методичних праць. Провідний лектор з дисципліни: «Основи професійної психології», "Вікова психологія", "Конфліктологія" та ін.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на засвоєння знань з основ проективної психодіагностики та арт-терапії, поняття проєкції, класифікації проективних методик, опанування основних проективних та арт-методик.).

Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Проективна психодіагностика та основи арт-терапії» є ознайомлення здобувачів із специфікою проективної психодіагностики, арт-терапії; відпрацювання основних прийомів та методик, що використовуються у проективній психодіагностиці та арт-терапії, інтерпретувати та ставити психологічні діагнози, складання за допомогою проективних методик та арт-технік програм активізації групового та особистісного потенціалів

Формат занять

Лекції, індивідуальне завдання, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості (СК2). Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності) (СК3).

Результати навчання

Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій (ПР4). Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість (ПР5), ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності (ПР11), Впроваджувати інноваційні технології та методи індивідуальної та групової психологічної допомоги з використанням інноваційних психотехнологій та сучасних психодіагностичних методик (ПР12)

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 годин. (3 кредитів ECTS): лекції – 3 год., практичні - 32 год., самостійна робота – 58 год. Форма контролю: залік.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час вивчення дисципліни використовується метод евристичних питань, метод діалогового спілкування, виконання практичних та творчих завдань, колоквиум, тестування, опитування.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Теми практичних занять

Тема 1. Поняття проєктивної психодіагностики

Мета, задачі й функції проєктивної психодіагностики. Принцип роботи проєктивної методики. Специфіка проєктивної психодіагностики. Ознаки проєктивного обстеження. Неструктурованість стимульного матеріалу. Механізми ототожнення. Неоднозначність і більша варіативність відповідей. Переваги й недоліки проєктивних методів. Специфіка застосування й обмеження застосування проєктивних методів

Тема 2. Класифікація проєктивних методів

Поняття інтерпретації у проєктивній психодіагностиці. Етапи інтерпретації у проєктивній психодіагностиці. Головні правила інтерпретації у проєктивній психодіагностиці. Вимоги до інтерпретації проєктивних методик

Тема №3. Проведення експресивних, імпресивних та адитивних проєктивних методів

Методика ТАТ . Методика Роршаха. Методика Люшера. МАК. Методика Рука. Методика "Дім-Дерево-Людина"

Тема №4. Теоретичні основи застосування методів арттерапії

Поняття арт-терапії в психологічній науці. Історія розвитку арт-терапії. Базові основи арт-терапії. Функції арт-терапії. Форми арт-терапії. Основні підходи в класифікації форм арт-терапії. Основні принципи у використанні арттехнік.

Тема №5. Піскова арт-терапія.

Діагностичні критерії піскової терапії. Організація процесу консультації методом піскової терапії. Процес та принципи піскової терапії. Особливості використання піскової терапії в роботі з дітьми та дорослими. Використання піскової анімації в корекційній роботі.

Тема № 6 Організація арт-терапевтичної сесії та застосування арт-терапії з роботі різними запитамі клієнтів

Етапи організації арт-терапевтичної сесії. Діагностика актуального стану клієнта. Особливості роботи з емоціями клієнта. Критерії якісного завершення консультування. Арт-терапія в роботі з агресією. Арт-терапія в роботі з травмою. Застосування арт-методів для корекції емоційних розладів. Арт-терапія в роботі з почуттям провини.

Теми лабораторних робіт

Самостійна робота

Курс передбачає виконання завдань за темами: "Психологічний портрет особистості за методикою ТАТ", "Психологічний портрет особистості за методикою Роршаха", "Психологічний портрет особистості за методикою Люшера", "Психологічний портрет та корекція запиту клієнта за допомогою арт-терапевтичних методик".

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, фільми) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Базова література

1. Шамлян К.М. Проективні методи дослідження особистості [Текст] : підруч. [для студентів ВНЗ] / К. Шамлян, М. Кліманська ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - Львів : ЛНУ, 2014. - 465 с
2. The Inkblots: Hermann Rorschach, His Iconic Test, and the Power of Seeing by Damion Searls Hardcover, 405 pages Published February 21st 2017 by Crown.
3. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика. Навч. посіб для вузів . – К.: Ельга Ніка-Центр. – 2004. – 400 с.
4. Самошкіна Л. М. Психодіагностика: Навч. наоч. посіб. з мультимедійним курсом /Під ред. чл.-кор. АПН України, професора Е. Л. Носенко. – Д.: Вид-во ДНУ, 2012. – 448 с.
5. Євченко І.М. Проективні методики : з ким? навіщо? як? [Текст] : [посібник] / Ірина Євченко ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Кам'янець-Подільський : Друкарня Рута, 2017. - 223 с.
6. Самошкіна Л.М., Лазаренко В.І. Психодіагностика. Навч. посіб. – Д.: РВВ ДНУ, 2001. – 44с.
7. Тараріна О.В. Арт-коучінг. Техніки ПРОСТих рішень. - К., Астамір-В, 2015. 3.Тараріна О.В. Арт-кухня: чарівні рецепти. Л., 2014. 4.Тараріна О.В. Глибинна арт-терапія: практики трансформацій - К., Астамір-В, 2017. 5.Тараріна О.В. Пісочна терапія: практичний старт. К., Астамір-В, 2017.
- 8.Тараріна О.В. Практикум з арт-терапії в роботі з дітьми. - К., Астамір-В, 2018. 7.Тараріна О.В. Супервізія в арт-терапії: складні випадки та делікатні теми в роботі психолога. - К., Астамір-В, 2018.
- 9.Eby, M. (2021). Projective Psychodiagnostics: Inkblots, Stories, and Drawings as Clinical Measures. In Oxford Research Encyclopedia of Psychology
10. Miliutina, K., Trofimov, A., Paschenko, S., Vakulenko, O., Romanova, I., & Rohal, N. (2018). The use of projective methods in working with staff. Astra Salvensis, (11).
11. Tripathi, A. P., Gupta, A., & Kumar, P. (2020). Integrity testing: A projective inventory approach. Indian Journal of Positive Psychology, 11(4), 344-353
12. Identification of Psychological Characteristics of Flat Feet Preschool Children Using Projective Methods / Halmatov, Sultanberk/ World Journal of Education, v9 n2 p1-12 2019. 12 pp.
13. Enhancing selection and development through use of Projective Assessment methods - interpretation and feedback Raymond, Marjorie; Ridgeway, Christopher. Assessment & Development Matters. Winter2018, Vol. 10 Issue 4, p24-29. 6p.

14. King, J. L. (Ed.). (2021). Art therapy, trauma, and neuroscience: Theoretical and practical perspectives. Routledge.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (20%) та поточного оцінювання (80%).

Залік: усна відповідь.

Поточне оцінювання: активна участь у обговореннях (20%), практичні завдання (50%), написання контрольних робіт (10%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр РОМАНОВСЬКИЙ

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Анастасія КНИШ